

Tilsynsrapport

sak 2017-04

Trafikksikkerhetsrevisjon i samsvar
med vegsikkerhetsforskriften

Saksnummer	2017-04
Publiseringsdato	03.04.2017
Tilsynslag	Bente Irene Berland Molland, tilsynsleiar Sverre Slettemark, fagrevisor veg Liv Rørlien, fagrevisor juridisk
Tilsynspart	Statens vegvesen, Region øst

Om rapporten

Denne rapporten er basert på tilsyn i Statens vegvesen, Region øst. Tilsynssaken omhandler trafikksikkerhetsrevisjoner i samsvar med vegsikkerhetsforskriften.

Rapporten inneholder en oppsummering av tilsynet.

03.04.2017

Sign.:

Bente Irene Berland Molland
tilsynsleder

Sign.:

Trude Tronerud Andersen
direktør

Sammendrag

Tilsynssaken har undersøkt om Statens vegvesen, Region øst har gjennomført trafikksikkerhetsrevisjoner i samsvar med krav i vegsikkerhetsforskriften.

Vegtilsynet mottok informasjon om fem vegprosjekter i 2016, og saken viste at Region øst gjennomførte trafikksikkerhetsrevisjon for alle disse fem vegprosjektene.

Innhentede data har vist at alle revisjonene er gjennomført innen fristene.

Regionen har tatt stilling til trafikksikkerhetsproblemene som er beskrevet i revisjonsrapportene.

Samlet sett viste tilsynssaken at Region øst har gjennomført trafikksikkerhetsrevisjoner i samsvar med krav i vegsikkerhetsforskriften.

Innhold

1. Bakgrunn	5
2. Mål og problemstillinger	6
3. Gjennomføring og metode	7
4. Tilsynskriterier	9
5. Tilsynsresultater	11

Bakgrunn

Vegsikkerhetsforskriften trådte i kraft oktober 2011 og setter krav til at alle vegprosjekt på TEN-T-vegnettet skal revideres flere ganger i løpet av prosjektforløpet.

Trafikksikkerhetsrevisjon skal være en barriere for å avdekke trafikksikkerhetsproblemer både i reguleringsplanfasen, prosjekteringsfasen og i byggefasen.

Tidligere tilsynssaker har vist at det er lite kjennskap til og kunnskap om vegsikkerhetsforskriften i regionene, og at det er uklart hvordan regionene skal implementere forskriften. Sakene har også vist at trafikksikkerhetsrevisjoner i liten grad blir gjennomført. Vegtilsynet mener at dette arbeidet er så viktig for trafikksikkerheten at vi ønsker å undersøke gjennomføringsgraden i tre nye regioner: Region midt, Region øst og Region vest.

¹ Sak 2012-02 *Trafikksikkerhetsgjennomgang i utbyggingsfasen*, Sak 2014-04 *Avviks- og fråviksbehandling i reguleringsplanfasen* og Sak 2015-04 *Trafikksikkerhetsrevisjon i samsvar med vegsikkerhetsforskriften*

2. Mål og problemstillinger

Målet med tilsynet har vært å undersøke om Statens vegvesen, Region vest har gjennomført trafikksikkerhetsrevisjoner i samsvar med krav i vegsikkerhetsforskriften.

Problemstilling

Ble det gjennomført trafikksikkerhetsrevisjon av reguleringsplaner, av detaljprosjektering og av ferdig anlegg før åpning?

3. Gjennomføring og metode

Tilsynssaken er gjennomført som en revisjon.²

Vegtilsynet sendte varsel om tilsyn 8. februar 2017. Det ble gjennomført åpningsmøte med tilsynspart 9. februar 2017 for å informere ytterligere om tilsynssaken, gjøre nødvendige avklaringer om gjennomføringen av tilsynet, og å opprette en god dialog med tilsynspart.

I varselet ba Vegtilsynet om å få tilsendt en oversikt over alle vegprosjekter i Region vest som oppfylte følgende betingelser:

- gjelder riksveg (E16 og E39)
- vegprosjekt som omfatter veg i dagen, dvs. ikke rene bro- eller tunnelprosjekt.
- vedtatt reguleringsplan i perioden 01.01.2016 til 31.12.2016 og/eller
- ferdigstilt konkurransegrunnlag i perioden 01.01.2016 til 31.12.2016 og/eller
- åpnet for trafikk i perioden 01.01.2016 til 31.12.2016

Vegtilsynet ba regionen opplyse om vegprosjektet er omfattet av vegsikkerhetsforskriften. I tillegg ba Vegtilsynet om link til eventuell revisjonsrapport og til dokumentasjon som viser at regionen har tatt stilling til de problemene som er beskrevet i revisjonsrapporten.

Vegtilsynet har hentet ut nødvendig informasjon fra Statens vegvesen sitt kvalitetssystem, Statens vegvesen sitt saksbehandlingssystem (SVEIS/MIME) og internt fellesområde for lagring av filer og annen dokumentasjon.

Dokumentgjennomgang er valgt som metode for å analysere innhentede data. Dokumentgjennomgangen omfatter ikke en vurdering av metodisk tilnærming og kvalitet i revisjonene.

² En revisjon er en systematisk, uavhengig og dokumentert prosess for å skaffe tilsynsbevis og bedømme de objektivet for å bestemme i hvilken grad tilsynskriteriene er oppfylt.

Utkast til rapport ble lagt fram for Statens vegvesen, Region vest 20. mars 2017, med frist for å gi tilbakemelding på faktafeil. Tilsynspart gav slik tilbakemelding innen fristen, og dette er tatt hensyn til ved endelig tilsynsrapport.

Symbol som er brukt for å illustrere tilsynsfunnene i rapporten går fram av tabellen under:

Symbol	Vurdering av samsvar med tilsynskriterier
	Avvik: Mangel på etterleving av tilsynskriterier
	Observasjon: Innhenta data vurdert opp mot tilsynskriterier, der det er mogelegheit for forbetring. Utan forbetring kan forholdet utviklast til eit avvik.
	Tilsynskriteriene er oppfylt

4. Tilsynskriterer

Tilsynskriteriene i saken baserer seg på og er utledet fra følgende kravdokumenter og følgende prosess:

- Vegsikkerhetsforskriften³
- Retningslinjer gitt i henhold til forskrift om sikkerhetsforvaltning av veginfrastrukturen (vegsikkerhetsforskriften), fastsatt ved kgl. res. av 28.10.2011 (heretter retningslinjene)
- NA-Rundskriv nr 12/2012 – Om forskrift om sikkerhetsforvaltning av veginfrastrukturen (vegsikkerhetsforskriften) med retningslinjer, datert 17. september 2012
- Prosessen «Gjennomføre trafiksikkerhetsrevisjoner» i kvalitetssystemet⁴

Med utgangspunkt i problemstillingen og vegsikkerhetsforskriften med retningslinjer har Vegtilsynet utledet følgende tilsynskriterier:

Tilsynskriterium 1: Det skal gjennomføres trafiksikkerhetsrevisjoner.

Regionvegkontoret skal sørge for at det gjennomføres trafiksikkerhetsrevisjoner i forbindelse med gjennomføring av alle vegprosjekter i samsvar med vedtatte retningslinjer. Det skal gjennomføres revisjon ved alle trinn.

Tilsynskriterium 2: Trafiksikkerhetsrevisjonen skal være gjennomført innen fastsatte frister.

Revisjon på trinn 1 «Reguleringsplan», skal være gjennomført før vedtatt reguleringsplan.

Revisjon på trinn 2 «Detaljprosjektering», skal være gjennomført før anleggsstart, dvs. revisjonen må være gjennomført før ferdigstilt konkurransegrunnlag. Revisjon på trinn 3 «Ferdig anlegg før åpning», skal være gjennomført før veganlegget blir åpnet for trafikk.

³ Forskrift av 28.10.2011 nr. 1053 om sikkerhetsforvaltning av veginfrastrukturen (vegsikkerhetsforskriften)

⁴ Prosessen er implementert i kvalitetssystemet høsten 2016

Tilsynskriterium 3: Det skal være tatt stilling til problemene som er beskrevet i revisjonsrapporten.

I etterkant av revisjonen skal regionvegkontoret ta stilling til de problemene som er beskrevet i revisjonsrapporten, og dokumentere denne vurderingen.

Forskriften med retningslinjene setter krav til at de problemer som er beskrevet i revisjonsrapporten er tatt stilling til. Vegtilsynet har lagt til grunn at det som blir definert som avvik, feil, merknader, kommentarer mm. i henhold til generell metode for trafikksikkerhetsrevisjoner, faller inn under begrepet «problemer». Det følger ikke direkte av ordlyden i forskriften eller retningslinjene at vurdering av problemene skal dokumenteres, men Vegtilsynet har lagt til grunn at denne type vurderinger skal dokumenteres da det følger av prinsipper for god kvalitetsstyring at vurderinger kan etterprøves.

5. Tilsynsresultater

Vegtilsynet mottok informasjon om fem vegprosjekter som oppfylte betingelsene i tilsynssaken. For ett av prosjektene var det vedtatt reguleringsplan i 2016. Ett av prosjektene hadde ferdigstilt konkurransegrunnlag i 2016 og tre av vegprosjektene var åpnet for trafikk i 2016. Dette innebærer at det ifølge kriteriene skulle ha vært gjennomført fem revisjoner i 2016.

		Vedtatt reguleringsplan i 2016 (trinn 1)	Ferdigstilt konkurransegrunnlag i 2016 (trinn 2)	Åpnet for trafikk i 2016 (trinn 3)
E18	Retvet–Vinterbro	X		
E16	Bagn–Bjørgo		X	
E18	Knapstad–Retvet			X
E6	Frya–Vinstra			X
E6	Vinstra–Sjøa			X

Tabell 1: Oversikt over vegprosjektene

Tilsynskriterium 1: Det skal gjennomføres trafikksikkerhetsrevisjoner.

Innhentede data

Vegtilsynet mottok revisjonsrapport for det ene vegprosjektet på trinn 1 «Reguleringsplan» (se tabell 2).

Vegtilsynet mottok revisjonsrapport for det ene vegprosjektet på trinn 2 «Detaljprosjektering» (se tabell 2).

Vegtilsynet mottok revisjonsrapport for alle de tre vegprosjektene på trinn 3 «Ferdig anlegg før åpning» (se tabell 2).

			Gjennomført trafikksikkerhetsrevisjon?
E18	Retvet–Vinterbro	Trinn 1	Ja
E16	Bagn–Bjørgo	Trinn 2	Ja
E18	Knapstad–Retvet	Trinn 3	Ja
E6	Frya–Vinstra	Trinn 3	Ja
E6	Vinstra–Sjøa	Trinn 3	Ja

Tabell 2: Oppsummering dokumentgjennomgang

Vurdering

Tilsynskriteriet er oppfylt.

Tilsynskriterium 2: Trafikksikkerhetsrevisjonen skal være gjennomført innen fastsatte frister.

Innhentede data

Gjennomgang av revisjonsrapportene viser at alle revisjonene er gjennomført i samsvar med frister gitt i retningslinjene til vegsikkerhetsforskriften (se tabell 3).

Gjennomført trafikksikkerhetsrevisjon innen fastsatt frist?			
E18	Retvet–Vinterbro	Trinn 1	Ja
E16	Bagn–Bjørgo	Trinn 2	Ja
E18	Knapstad–Retvet	Trinn 3	Ja
E6	Frya–Vinstra	Trinn 3	Ja
E6	Vinstra–Sjoa	Trinn 3	Ja

Tabell 3: Oppsummering dokumentgjennomgang

Vurdering

Tilsynskriteriet er oppfylt.

Tilsynskriterium 3: Det skal være tatt stilling til problemene som er beskrevet i revisjonsrapporten.

Innhentede data

For alle revisjonsrapportene har regionvegkontoret tatt stilling til de problemene som er beskrevet i revisjonsrapporten. (se tabell 4).

			Tatt stilling til problemene som er beskrevet i revisjonsrapporten?
E18	Retvet–Vinterbro	Trinn 1	Ja
E16	Bagn–Bjørgo	Trinn 2	Ja
E18	Knapstad–Retvet	Trinn 3	Ja
E6	Frya–Vinstra	Trinn 3	Ja
E6	Vinstra–Sjøa	Trinn 3	Ja

Tabell 4: Oppsummering dokumentgjennomgang

Vurdering

Tilsynskriteriet er oppfylt.